DIRECTIVA DE PUNERE ÎN APLICARE 2014/111/UE A COMISIEI

din 17 decembrie 2014

de modificare a Directivei 2009/15/CE cu privire la adoptarea de către Organizația Maritimă Internațională (OMI) a anumitor coduri și a modificărilor aferente aduse anumitor convenții și protocoale

(Text cu relevanță pentru SEE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Directiva 2009/15/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind normele și standardele comune pentru organizațiile cu rol de inspecție și control al navelor, precum și pentru activitățile în domeniu ale administrațiilor maritime ([1]), în special articolul 7 alineatul (2) a doua teză,

acționând în conformitate cu procedura de verificare a conformității prevăzută la articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 2099/2002 al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unui Comitet pentru siguranța maritimă și prevenirea poluării de către nave (COSS) ([2]),

întrucât:

(1) În conformitate cu articolul 5 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 2099/2002, statele membre și Comisia cooperează în vederea definirii, după caz, a unei poziții sau abordări comune în forurile internaționale competente, cu scopul de a reduce riscurile apariției unor conflicte între legislația maritimă a Uniunii și instrumentele internaționale.

(2) Directiva 2009/15/CE formează, împreună cu Regulamentul (CE) nr. 391/2009 al Parlamentului European și al Consiliului ([3]), un text legislativ coerent în cadrul căruia activitățile organizațiilor recunoscute sunt reglementate în mod consecvent, potrivit acelorași principii și definiții. În temeiul articolului 3 alineatul (2) din Directiva 2009/15/CE, în cazul în care un stat membru decide, în ceea ce privește navele care arborează pavilionul său, să autorizeze o organizație să îndeplinească, în numele său, inspecțiile și controalele aferente certificatelor statutare, statul membru respectiv conferă aceste competențe numai unei organizații recunoscute, care, în temeiul articolului 2 litera (g) din directiva menționată, reprezintă o organizație recunoscută în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 391/2009. Prin urmare, setul de norme pe baza cărora sunt recunoscute organizațiile respective are un impact asupra ambelor acte.

(3) Termenul „convenții internaționale", astfel cum este definit la articolul 2 litera (d) din Directiva 2009/15/CE, înseamnă Convenția internațională pentru ocrotirea vieții omenești pe mare din 1 noiembrie 1974 („Convenția SOLAS"), cu excepția capitolului XI-2 din anexa la aceasta, Convenția internațională asupra liniilor de încărcare din 5 aprilie 1966 (denumită în continuare „Convenția privind liniile de încărcare") și Convenția internațională pentru prevenirea poluării de către nave din 2 noiembrie 1973 (denumită în continuare „Convenția MARPOL"), împreună cu protocoalele și modificările la acestea și codurile conexe cu statut obligatoriu în toate statele membre, în versiunea lor actualizată.

(4) Adunarea OMI a adoptat, în cadrul celei de-a 28-a sesiuni, un Cod de aplicare a instrumentelor OMI (Codul III), astfel cum este prevăzut în Rezoluția OMI A. 1070 (28) din 4 decembrie 2013, precum și modificări la Convenția privind liniile de încărcare, în scopul de a conferi caracter obligatoriu Codului III, precum și unui sistem asociat de audit al statelor de pavilion, astfel cum este prevăzut în Rezoluția OMI A. 1083 (28) din 4 decembrie 2013.

(5) Comitetul pentru protecția mediului marin din cadrul OMI (MEPC) a adoptat, în cadrul celei de-a 66-a sesiuni, modificarea Protocolului din 1978 referitor la Convenția MARPOL, astfel cum se prevede în Rezoluția MEPC.246 (66) din 4 aprilie 2014, și a Protocolului din 1997 referitor la Convenția MARPOL, modificat de Protocolul din 1978 referitor la aceasta, astfel cum se prevede în Rezoluția MEPC.247 (66) din 4 aprilie 2014, în scopul de a conferi caracter obligatoriu Codului III, precum și unui sistem asociat de audit al statelor de pavilion.

([1]) JO L 131, 28.5.2009, p. 47.
([2]) JO L 324, 29.11.2002, p. 1.
([3]) Regulamentul (CE) nr. 391/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 aprilie 2009 privind normele și standardele comune pentru organizațiile cu rol de inspecție și control al navelor (JO L 131, 28.5.2009, p. 11).

(6) Comitetul pentru siguranța maritimă al OMI (MSC) a adoptat, în cadrul celei de-a 93-a sesiuni, modificarea Convenției SOLAS, astfel cum se prevede în Rezoluția MSC.366 (93) din 22 mai 2014, și a Protocolului din 1988 referitor la Convenția privind liniile de încărcare, astfel cum se prevede în Rezoluția MSC.375 (93) din 22 mai 2014, în scopul de a conferi caracter obligatoriu Codului III, precum și unui sistem asociat de audit al statelor de pavilion.

(7) MEPC, în cadrul celei de-a 65-a sesiuni, și MSC, în cadrul celei de-a 92-a sesiuni, au adoptat un cod OMI pentru Organizațiile Recunoscute (Codul OR), după cum se prevede în rezoluția MSC.349(92) din 21 iunie 2013.

(8) MEPC a adoptat, în cadrul celei de a 65-a sesiuni, modificarea Protocolului din 1978 referitor la Convenția MARPOL, în scopul de a conferi caracter obligatoriu Codului OR, astfel cum se prevede în Rezoluția MEPC.238 (65) din 17 mai 2013.

(9) MSC a adoptat, în cadrul celei de a 92-a sesiuni, modificarea Convenției SOLAS și a Protocolului din 1988 referitor la Convenția privind liniile de încărcare, în scopul de a conferi caracter obligatoriu Codului OR, astfel cum se prevede în Rezoluțiile MSC.350(92) și MSC.356(92) din 21 iunie 2013.

(10) Codul III și Codul OR sunt, prin urmare, preconizate să intre în vigoare pe parcursul perioadei cuprinse între 1 ianuarie 2015 și 1 ianuarie 2018, în conformitate cu normele aplicabile pentru adoptarea, ratificarea și intrarea în vigoare a modificărilor în temeiul fiecăreia dintre convențiile OMI în cauză.

(11) La 13 mai 2013, Consiliul a adoptat Decizia 2013/268/UE a Consiliului privind poziția care urmează să fie luată, în numele Uniunii Europene, în cadrul Organizației Maritime Internaționale (OMI) în ceea ce privește adoptarea anumitor coduri și a modificărilor aferente aduse anumitor convenții și protocoale ([1]). În temeiul articolului 5 din respectiva decizie, Consiliul a autorizat statele membre să își dea consimțământul în sensul respectării, în interesul Uniunii și sub rezerva declarației care figurează în anexa la respectiva decizie, a modificărilor menționate în considerentele 4 — 9 din prezenta directivă.

(12) Declarația anexată la Decizia 2013/268/UE a Consiliului prevede că statele membre consideră că în Codul III și Codul RO figurează un set de cerințe minime pe care statele pot să le dezvolte și să le îmbunătățească în mod adecvat, pentru ameliorarea siguranței maritime și pentru protecția mediului.

(13) În declarație se precizează, de asemenea, că nicio dispoziție din Codul III și Codul OR nu se interpretează astfel încât să restrângă sau să limiteze în vreun fel îndeplinirea de către statele membre a obligațiilor impuse de dreptul Uniunii în ceea ce privește definiția „certificatelor statutare" și a „certificatelor de clasă", sfera obligațiilor și criteriile stabilite pentru organizațiile recunoscute, precum și atribuțiile care revin Comisiei Europene în legătură cu recunoașterea și evaluarea și, dacă este cazul, impunerea de măsuri corective sau de sancțiuni în ceea ce privește organizațiile recunoscute. Aceeași declarație prevede că, în cazul unui audit al OMI, statele membre vor preciza că se verifică numai conformitatea cu dispozițiile din convențiile internaționale relevante pe care statele membre le-au acceptat, inclusiv în termenii declarației.

(14) În ordinea juridică a Uniunii, domeniul de aplicare al Directivei 2009/15/CE, precum și al Regulamentului (CE) nr. 391/2009 include trimiteri la „convențiile internaționale", astfel cum se descrie în considerentul 3. În acest cadru, modificările aduse convențiilor OMI sunt automat introduse în legislația Uniunii, în același timp cu data intrării lor în vigoare la nivel internațional, inclusiv codurile aferente cu caracter obligatoriu, precum Codul III și Codul OR, care, prin urmare, fac parte din instrumentele OMI relevante pentru aplicarea Directivei 2009/15/CE.

(15) Cu toate acestea, este posibil ca modificările aduse convențiilor internaționale să fie excluse din domeniul de aplicare a legislației maritime a Uniunii în conformitate cu procedura de verificare a conformității în cazul în care îndeplinesc cel puțin unul dintre cele două criterii prevăzute la articolul 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 2099/2002.

(16) Comisia a evaluat modificările aduse convențiilor OMI în conformitate cu articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 2099/2002 și a stabilit că există o serie de discrepanțe între Codul III și Codul OR, pe de o parte, și între Directiva 2009/15/CE și Regulamentul (CE) nr. 391/2009, pe de altă parte.

([1]) JO L 155, 7.6.2013, p. 3.

(17) În primul rând, punctul 16.1 din partea 2 a Codului III prevede o listă minimă a resurselor și a proceselor pe care statele de pavilion trebuie să le instituie, inclusiv furnizarea de instrucțiuni administrative referitoare, printre altele, la certificate de clasă ale navelor, cerute de statul de pavilion pentru a demonstra conformitatea cu cerințele structurale, mecanice, electrice și/sau cu alte cerințe ale unei convenții internaționale la care este parte statul de pavilion sau conformitatea cu o cerință prevăzută de reglementările naționale ale statului de pavilion. Așa cum se arată în mod detaliat în considerentul 21 de mai jos, dreptul Uniunii operează totuși o distincție între certificatele statutare și certificatele de clasă. Acestea din urmă sunt documente de natură privată, nefiind nici acte ale unui stat de pavilion, nici acte emise în numele unui stat de pavilion. Această dispoziție din Codul III se referă de fapt la SOLAS, capitolul II-1, partea A-1, Regulamentul 3-1, care prevede că navele sunt proiectate, construite și întreținute în conformitate cu cerințele structurale, mecanice și electrice ale unei societăți de clasificare care este recunoscută de administrație în conformitate cu dispozițiile regulamentului nr. XI-1/1. 1. Convenția SOLAS identifică în mod clar nava sau reprezentarea juridică a navei față de statul de pavilion ca fiind obiectul acestei cerințe. În plus, atunci când acționează în calitate de societate de clasificare, o organizație recunoscută eliberează certificatele de clasă în conformitate cu propriile norme, proceduri, condiții și dispoziții contractuale la care statul de pavilion nu este parte. Prin urmare, această dispoziție din Codul III contrazice delimitarea activităților de clasificare de cele statutare, astfel cum sunt prevăzute în legislația UE în vigoare.

(18) În al doilea rând, punctul 18.1 din partea 2 a Codului III prevede ca statul de pavilion să stabilească, „în ceea ce privește exclusiv navele care au dreptul să arboreze pavilionul său", că o organizație recunoscută dispune de resurse corespunzătoare din punctul de vedere al capacităților tehnice, manageriale și de cercetare pentru a îndeplini sarcinile care îi sunt atribuite. În schimb, acest aspect este abordat în temeiul dreptului Uniunii ca o cerință în scopul recunoașterii, astfel cum se reflectă în criteriul A.3 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 391/2009, și în ceea ce privește întreaga flotă din clasa organizației în cauză, fără a face distincții în funcție de pavilion. În cazul în care dispoziția menționată din Codul III ar fi încorporată în dreptul Uniunii, aceasta ar restrânge aplicarea criteriului A.3 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 391/2009 la performanța organizației recunoscute numai în ceea ce privește navele care arborează pavilionul statelor membre, în contradicție cu cerințele în vigoare în prezent.

(19) În al treilea rând, punctul 19 din partea 2 a Codului III introduce interdicția ca un stat de pavilion să își împuternicească organizațiile recunoscute să aplice altor nave decât celor care au dreptul de a arbora pavilionul său, cerințe referitoare la, printre altele, normele, cerințele sau procedurile lor de clasificare. În conformitate cu Directiva 2009/15/CE, statele membre pot doar să autorizeze o organizație pentru a acționa în numele lor la certificarea statutară a flotei lor respective, dacă organizația respectivă a fost recunoscută și este monitorizată în acest sens în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 391/2009. În acest cadru, organizațiile recunoscute trebuie să respecte anumite cerințe când derulează anumite activități cu flota de nave înscrise în registrul lor de clasificare, indiferent de pavilion. Acest lucru se referă la majoritatea criteriilor stabilite în anexa I la Regulamentul (CE) nr. 391/2009, precum și la alte obligații, în special articolul 10 alineatul (4) din respectivul regulament. Dacă dispoziția menționată din Codul III ar fi încorporată în dreptul Uniunii, aceasta ar restrânge aplicarea cerințelor existente cu privire la recunoaștere, cuprinse în Regulamentul (CE) nr. 391/2009, printre altele dacă se califică drept norme, cerințe și proceduri, la performanța organizației recunoscute numai în ceea ce privește navele care arborează pavilionul statelor membre.

(20) În al patrulea rând, secțiunea 1.1 din partea 2 a Codului OR definește o „organizație recunoscută" drept o organizație evaluată de un stat de pavilion, considerată a respecta partea 2 din Codul OR. În schimb, articolul 2 litera (g) din Directiva 2009/15/CE prevede că o organizație recunoscută este „o organizație recunoscută în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 391/2009". Pe baza evaluării Comisiei prezentate în considerentele 21-23, se pare că mai multe dispoziții din partea 2 a Codului OR sunt incompatibile cu Regulamentul (CE) nr. 391/2009. Așadar, o organizație recunoscută, astfel cum este definită în Codul OR nu ar îndeplini toate cerințele prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 391/2009 și, prin urmare, nu ar putea să îndeplinească definiția unei organizații recunoscute, astfel cum se prevede în dreptul Uniunii.

(21) În al cincilea rând, secțiunea 1.3 din partea 2 a Codului OR definește „certificarea și serviciile statutare" drept o singură categorie de activități pe care o organizație recunoscută este îndreptățită să le efectueze în numele statului al cărui pavilion îl arborează nava, inclusiv eliberarea de certificate care privesc atât cerințele statutare, cât și pe cele de clasă. Însă definițiile prevăzute la articolul 2 literele (i) și (k) din Directiva 2009/15/CE fac o distincție clară între „certificatele statutare", care sunt certificatele emise de către sau în numele unui stat de pavilion în conformitate cu convențiile internaționale, și „certificatele de clasă", care sunt documentele emise de către o organizație recunoscută, în calitatea sa de societate de clasificare, și prin care se atestă că nava poate fi utilizată într-un anumit scop sau pentru un anumit serviciu în conformitate cu normele și procedurile stabilite și făcute publice de către respectiva organizație recunoscută. Rezultă că, în temeiul dreptului Uniunii, certificatele statutare și certificatele de clasă sunt distincte și au natură diferită. Mai precis, certificatele statutare au caracter public, în timp ce certificatele de clasă au caracter privat, fiind emise de societatea de clasificare în conformitate cu propriile sale norme, proceduri și condiții. Rezultă că certificatele de clasificare emise de o organizație recunoscută pentru o navă, în scopul atestării conformității cu normele și procedurile de clasificare, inclusiv atunci când sunt verificate de către un stat de pavilion ca dovadă a conformității cu SOLAS cap. II-I, partea A-1, Regulamentul 3-1, sunt documente de natură strict privată, care nu aparțin unui stat de pavilion și nici nu sunt realizate în numele unui stat de pavilion. Cu toate acestea, în Codul OR, „certificarea statutară și serviciile statutare" sunt menționate în mod sistematic ca fiind efectuate de către OR „în numele statului de pavilion", ceea ce contrazice distincția de ordin juridic care

există în dreptul Uniunii. Chiar dacă se ignoră această contradicție, dispoziția respectivă din Codul OR, dacă ar fi acceptată ca o normă în ordinea juridică a Uniunii, ar implica un risc evident ca cerințele de recunoaștere prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 391/2009, care se referă la întreaga activitate a organizației, indiferent de pavilion, să nu mai poată fi aplicate în UE. Din cauza legăturii dintre cele două instrumente, astfel cum se explică în considerentul 2, acest risc se poate repercuta și asupra Directivei 2009/15/CE.

(22) În al șaselea rând, secțiunea 3.9.3.1 din partea 2 a Codului OR prevede un mecanism de cooperare între organizațiile recunoscute bazat exclusiv pe cadrul instituit de către statul de pavilion în vederea standardizării proceselor privind certificarea și serviciile statutare pentru statul de pavilion, după caz; în vreme ce secțiunea 3.9.3.2 din partea 2 a aceluiași cod stabilește un cadru „de către un stat de pavilion sau un grup de state de pavilion", pentru a reglementa cooperarea între organizațiile recunoscute în domeniul tehnic și la aspectele privind siguranța „certificării și serviciilor statutare ale navelor […] în numele statului (statelor) de pavilion în cauză". În schimb, cooperarea între organizațiile recunoscute în temeiul dreptului Uniunii este reglementată de articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 391/2009, care prevede că organizațiile recunoscute se consultă reciproc în vederea menținerii echivalenței și a armonizării normelor și procedurilor lor, precum și în vederea punerii în aplicare a acestora, și stabilește un cadru pentru recunoașterea reciprocă, în cazurile corespunzătoare, a certificatelor de clasă pentru materiale, echipamente și componente. Cele două procese de cooperare în temeiul articolului 10 alineatul (1) se referă la activități private ale organizațiilor recunoscute, în calitatea lor de societăți de clasificare și, prin urmare, se aplică fără a face distincții în funcție de pavilion. Mecanismele de cooperare prevăzute de Codul OR, dacă ar fi încorporate în dreptul Uniunii, ar restrânge sfera cadrului de cooperare instituit de Regulamentul (CE) nr. 391/2009 la activitățile organizațiilor recunoscute numai în ceea ce privește navele care arborează pavilionul statelor membre, în contradicție cu cerințele în vigoare în prezent.

(23) În al șaptelea rând, secțiunea 3.9.3.3 din partea 2 a Codului OR coincide cu secțiunea de la punctul 19 din partea 2 a Codului III; prin urmare, considerațiile formulate în considerentul 19 sunt de asemenea relevante pentru această dispoziție din Codul OR.

(24) Este necesar ca nicio dispoziție din Codul III sau din Codul OR să nu introducă restricții asupra capacității Uniunii de a stabili, în conformitate cu tratatele și cu dreptul internațional, condiții corespunzătoare pentru acordarea recunoașterii organizațiilor care doresc să fie autorizate de statele membre să efectueze în numele lor activități de control și certificare a navelor, în vederea realizării obiectivelor Uniunii și, în special, a îmbunătățirii siguranței maritime și a protecției mediului.

(25) Sistemul de recunoaștere reciprocă a certificatelor de clasă pentru materiale, echipamente și componente prevăzut la articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 391/2009 se aplică în cadrul Uniunii doar în ceea ce privește navele care arborează pavilionul unui stat membru. În ceea ce privește navele străine, acceptarea certificatelor pertinente rămâne la discreția statelor de pavilion terțe relevante, în cadrul exercitării competențelor de jurisdicție exclusivă ce le revin, în special în temeiul Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării (UNCLOS).

(26) Comisia, pe baza evaluării pe care a făcut-o, a stabilit că dispozițiile Codului III și ale Codului OR menționate în considerentele precedente sunt incompatibile cu Directiva 2009/15/CE sau cu Regulamentul (CE) nr. 391/2009 și, prin urmare, cu Directiva 2009/15/CE, din cauza legăturii dintre cele două instrumente, după cum s-a explicat la considerentul 2, și ar trebui să fie excluse din domeniul de aplicare al directivei. Prin urmare, articolul 2 litera (d) din Directiva 2009/15/CE ar trebui modificat în consecință.

(27) Deoarece Codul OR intră în vigoare la 1 ianuarie 2015, prezenta directivă ar trebui să intre în vigoare cât mai curând posibil după data publicării sale.

(28) Comitetul pentru siguranța maritimă și prevenirea poluării de către nave (COSS) nu a emis un aviz referitor la măsurile prevăzute în prezenta directivă. S-a considerat necesar un act de punere în aplicare, iar președintele a prezentat proiectul actului de punere în aplicare Comitetului de apel în vederea unor deliberări suplimentare. Măsurile prevăzute în prezenta directivă sunt conforme cu avizul Comitetului de apel,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

La articolul 2 din Directiva 2009/15/CE, litera (d) se înlocuiește cu următorul text:

„(d) «Convenții internaționale» înseamnă Convenția internațională pentru ocrotirea vieții omenești pe mare din 1 noiembrie 1974 (SOLAS 74), cu excepția capitolului XI-2 din anexa la aceasta, Convenția internațională asupra liniilor de încărcare din 5 aprilie 1966 și Convenția internațională pentru prevenirea poluării de către nave din

2 noiembrie 1973 (MARPOL), împreună cu protocoalele și modificările aduse acestora, și codurile conexe cu statut obligatoriu din toate statele membre, cu excepția celor prevăzute la punctele 16.1, 18.1 și 19 din partea 2 a Codului de aplicare a instrumentelor OMI, precum și din secțiunile 1.1, 1.3, 3.9.3.1, 3.9.3.2 și 3.9.3.3 din partea 2 a Codului OMI pentru organizațiile recunoscute, în versiunea actualizată."

Articolul 2

1. Statele membre adoptă și publică, până la 31 decembrie 2015, actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive. Statele membre comunică Comisiei textul acestor acte.

Statele membre aplică aceste acte începând cu 1 ianuarie 2016.

Atunci când statele membre adoptă aceste acte, ele cuprind o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o astfel de trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

2. Statele membre comunică Comisiei textul principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 3

Prezenta directivă intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 4

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 17 decembrie 2014.

Pentru Comisie

Președintele

Jean-Claude JUNCKER